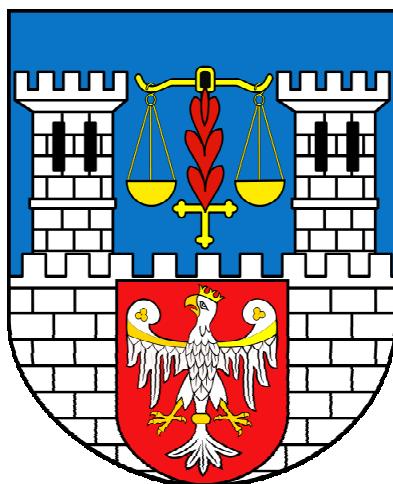

Załącznik do Uchwały Nr XVIII/180/2012
Rady Powiatu Jarosławskiego
z dnia 29 marca 2012 r.

POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ
w powiecie jarosławskim
na lata 2012-2014

Marzec 2012

Spis treści

- 1. Wstęp**
- 2. Diagnoza**
 - 2.1 sytuacja społeczna rodzin w powiecie jarosławskim**
 - 2.2 rodzicielstwo zastępcze w powiecie jarosławskim**
 - 2.3 pomoc instytucjonalna dziecku w powiecie jarosławskim**
- 3. Podstawy prawne programu**
- 4. Cel główny i cele szczegółowe programu**
- 5. Działania**
- 6. Realizator działań**
- 7. Wskaźniki osiągnięcia celów**
- 8. Monitoring programu**
- 9. Ewaluacja programu**
- 10. Źródła finansowania programu**
- 11. Zasady realizacji działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.**
- 12. Limit rodzin zastępczych zawodowych**
- 13. Planowany budżet**

1. Wstęp

W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.), zwana dalej ustawą. Art. 180 pkt 1 ww. ustawy wskazuje konieczność opracowania i realizacji przez powiat 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej.

Założenia ustawy kładą szczególny nacisk na profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną poprzez lokalny system wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminy wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.

Jak wskazuje to ustawa: „System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.” (art. 2 pkt 2 ustawy)

Natomiast „Jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są

- jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego wykonujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
 - placówki wsparcia dziennego,
 - organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej,
 - placówki opiekuńczo-wychowawcze,
 - regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - interwencyjne ośrodki preadopcyjne,
 - ośrodki adopcyjne,
 - oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.”
- (art. 2 pkt 3 ustawy)

Celem stworzenia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie jarosławskim na lata 2012-2014 jest przede wszystkim usystematyzowanie i usprawnienie realizacji zadań nałożonych na powiat w/w ustawą.

2. Diagnoza

2.1 Sytuacja społeczna rodzin w powiecie jarosławskim

Zgodnie z danymi GUS (Rocznik demograficzny 2011r. ISSN 1505-6716) na dzień 31.12.2010r. w powiecie jarosławskim zamieszkiwało 121.433 osób. W tym 26.602 to dzieci w wieku 0-18 lat (dane Urzędu Statystycznego w Rzeszowie na dzień 31.12.2010r.).

Tabela nr 1. Zestawienie ilości urodzeń dzieci w gminach powiatu jarosławskiego w latach 2005-2011

L.p	Gmina	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009	rok 2010	rok 2011
1	UG. Chłopice	50	52	41	62	57	50	71
2	UG. Jarosław	128	145	144	163	153	122	119
3	UG. Laszki	85	90	92	90	82	65	83
4	UG. Pawłosiów	78	83	92	87	93	90	84
5	UM i G. Pruchnik	103	104	121	141	118	120	104
6	UM i G. Radymno	111	112	121	137	135	151	179
7	UG. Rokietnica	47	60	45	52	63	50	52
8	UG. Roźwienica	59	71	59	61	74	67	63

9	UG. Wiązownica	121	104	126	158	155	143	144
10	UM. Jarosław	393	337	383	371	366	353	335
	Ogółem	1175	1158	1224	1322	1296	1211	1234

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław na podstawie danych z Urzędów Gmin i Miast powiatu jarosławskiego

Wg danych Urzędu Statystycznego w Rzeszowie na dzień 31.12.2010r. przyrost naturalny w powiecie jarosławskim wynosił 0.7 (liczba dzieci na 1000 mieszkańców). W porównaniu przyrost naturalny w kraju w 2010r. wynosił 0.9, natomiast w województwie podkarpackim 1,8. Jak określają to ogólnopolskie badania opinii publicznej wiąże się to z niekorzystnymi warunkami bytowymi rodzin oraz sytuacją gospodarczą kraju (bezrobocie, niskie zarobki, niepewność pracy itp.) oraz zmianami obyczajowymi.

Na zwiększenie zagrożenia pozostawienia dziecka bez pomocy rodziców i tym samym umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej mają wpływ m.in. patologie społeczne, bezrobocie oraz zjawisko przestępczości wśród nieletnich.

Wzrost przestępczości wśród nieletnich jest zjawiskiem niepokojącym. Proces demoralizacji rozpoczyna się od pozornie niegroźnych zachowań, jak: cwaniactwo, wagarowanie, brak poszanowania rodziców, nauczycieli. Potem zachowania te przechodzą w bardziej poważniejsze, jak: organizowanie się w grupy przestępcze, wymuszanie pieniędzy, zażywanie narkotyków.

Z informacji uzyskanej z Komendy Powiatowej Policji w Jarosławiu wynika, że zjawisko popełniania przez osoby nieletnie czynów karalnych w powiecie jarosławskim ma tendencję wzrastającą. Nieletni, którzy dopuścili się czynów karalnych najczęściej wywodzili się z rodzin pełnych, których rodzice posiadali pełną władzę rodzicielską. W większości rodziny te można zaliczyć do tzw. „normalnych-przeciętnych rodzin”. Znikomy procent nieletnich pochodzi z rodzin patologicznych, dotkniętych najczęściej alkoholizmem jednego z rodziców.

Przeciwdziałanie przestępczości wśród nieletnich zmusza nas do zainteresowania się nie tylko faktami naruszania przez nich norm prawno-karnych, ale także ogromnie szkodliwymi ze społecznego punktu widzenia przejawami niedostosowania społecznego oraz zagrożenia demoralizacją. Z danych uzyskanych z Sądu Rejonowego w Jarosławiu – Wydziału Rodzinnego i Nieletnich wynika, iż statystyka rodzin objętych nadzorem kuratorskim kształtuje się następująco:

- 2008r. – 32 nadzory kuratorskie
- 2009r. – 32 nadzory kuratorskie
- 2010r. – 31 nadzorów kuratorskich
- 2011r. – 27 nadzorów kuratorskich

Powyższa statystyka dotyczy wyłącznie spraw, w których rodzicom została ograniczona władza rodzicielska.

Na podjętą powyżej kwestię ma wpływ także:

- bezradność rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- wielodzietność;
- samotne wychowanie dziecka;

Tabela nr 2. Zestawienie rodzin objętych pomocą społeczną w powiecie jarosławskim w latach 2007-2011.

L. p	Gmina	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego					Wielodzietność					Samotne wychowanie dziecka				
		2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
1	Pawłosiów	95	80	29	64	24	74	63	22	50	33	21	17	7	14	6
2	Chłopice	80	79	82	84	75	20	25	29	30	40	20	21	27	29	18
3	Rokietnica	96	84	45	42	56	86	75	34	31	53	19	9	11	11	3
4	Pruchnik	102	105	140	92	82	90	80	101	42	48	28	32	38	38	36
5	Laszki	24	16	47	15	39	13	2	37	93	21	11	14	10	33	18
6	Radymno	30	36	44	56	60	11	29	11	19	24	20	17	25	29	29
7	Roźwienica	89	46	72	77	88	26	19	11	13	12	21	28	28	30	29
8	Wiązownica	48	46	46	46	17	32	37	37	37	94	14	14	14	14	29
9	Jarosław	191	146	118	63	55	70	52	39	46	62	134	103	84	17	16
10	Ogółem	755	638	623	539	496	422	382	321	361	387	288	255	244	215	184

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław na podstawie danych z GOPS i MOPS powiatu jarosławskiego

Według danych uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej działających na terenie powiatu jarosławskiego wynika, że rodziny korzystające z pomocy finansowej to rodziny borykające się najczęściej z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Są to również rodziny wielodzietne oraz te, w których dzieci wychowywane są przez jednego rodzica. Jak wynika z powyższej tabeli z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-

wychowawczych, pomocą społeczną w 2007r. objętych było 755 rodzin w powiecie, natomiast w 2011r. – 496 rodzin.

Również liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu wielodzietności oraz z tytułu samotnego wychowywania dziecka wykazuje tendencję malejącą.

2.2 Rodzicielstwo zastępcze w powiecie jarosławskim

Tabela nr 3. Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych oraz liczba dzieci w tych rodzinach w powiecie jarosławskim w latach 2001-2011

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Spokrewnione rodziny zastępcze	60	58	62	71	70	74	79	80	78	62	61
	Dzieci w spokrewnionych rodzinach zastępczych	81	75	82	91	97	107	116	117	108	83	85
	Niespokrewnione rodziny zastępcze	6	6	9	10	9	9	10	10	11	11	14
	Dzieci w niespokrewnionych rodzinach zastępczych	7	7	10	11	10	10	15	15	16	17	20
RAZEM	Rodziny	66	64	71	81	79	83	89	91	89	73	75
	Dzieci w rodzinach zastępczych	86	82	92	102	107	117	131	133	124	100	105

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław

Tabela nr 4. Liczba rodzin zastępczych ogółem (stan na 31 grudnia 2011r.)

Typy rodzin	Liczba rodzin	Liczba dzieci w tych rodzinach
Rodziny spokrewnione	61	85

Rodziny niespokrewnione	11	12
Rodziny zawodowe – specjalistyczne	1	1
Rodziny zawodowe – wielodzietne	2	7

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław

Tabela nr 5. Rodziny zastępcze spokrewnione w poszczególnych gminach powiatu jarosławskiego (stan na 31 grudnia 2011 r.)

Gmina	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci w tych rodzinach
Miasto Jarosław	38	47
Miasto Radymno	2	2
Chłopice	3	3
Jarosław	4	6
Laszki	3	5
Pawłosiów	1	1
Pruchnik	3	6
Radymno	8	12
Rokietnica	4	8
Roźwienica	2	3
Wiązownica	7	12

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław

Tabela nr 6. Wysokość pomocy dla rodzin zastępczych w latach 2001 – 2011

Rok	kwota
2001	744.500
2002	817.630
2003	908.860
2004	947.108
2005	1.033.378
2006	1.044.537
2007	1.101.418
2008	1.112.788
2009	1.059.115
2010	1.040.156
2011	1.302.000

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław

Jak wynika z przedstawionych tabel - ilość rodzin zastępczych oraz dzieci w nich umieszczonych była najwyższa w roku 2008. Pozytywną tendencją jest wzrost liczby niespokrewnionych rodzin zastępczych.

2.3 Pomoc instytucjonalna dziecku w powiecie jarosławskim

Infrastruktura – zasoby instytucjonalne działające w obszarze pomocy dziecku na terenie powiatu jarosławskiego oraz współpracujące.

Tabela nr 7. Zestawienie instytucji, organizacji i prowadzonej działalności

Nazwa placówki – organ prowadzący	Rodzaj prowadzonej działalności
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu	Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej w formach instytucjonalnych wsparcia dziennego i

	opiece rodzinnej.
<p>Świetlica środowiskowa prowadzona przez Stowarzyszenie Rodzin Katolickich w Jarosławiu</p> <ul style="list-style-type: none"> - przy parafii Królowej Polski - przy parafii Bożego Ciała - przy Parafii Matki Bożej Bolesnej 	<p>Pełni funkcję opiekuńczo-wychowawczą typu dziennego tzn. pomoc w nauce, zajęcia rekreacyjne, dożywianie.</p> <p>(27 dzieci) (27 dzieci) (28 dzieci)</p>
Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga Świetlica w Jarosławiu	Pełni funkcję opiekuńczo-wychowawczą typu dziennego tzn. pomoc w nauce, zajęcia rekreacyjne , dożywianie (200 osób).
Stowarzyszenie Profilaktyki i Wspierania Rozwoju Osobowości Dzieci i Młodzieży, Świetlica Socjoterapeutyczna „Wzrastanie” os. Jagiełły w Radymnie.	Pełni funkcję opiekuńczo-wychowawczą typu dziennego tzn. pomoc w nauce, zajęcia rekreacyjne , dożywianie (25 osób).
Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy przy ROPS w Rzeszowie	Szkolenie rodzin adopcyjnych i prowadzenie terapii rodzinnej oraz przygotowywanie rodzin do przysposobienia dziecka.
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci (TPD) Świetlica Socjoterapeutyczna w Jarosławiu os. Jagiellonów	Pełni funkcję opiekuńczo-wychowawczą typu dziennego tzn. pomoc w nauce, zajęcia rekreacyjne, dożywianie (20 osób).
Dom Dziecka w Jarosławiu	Pełni funkcję wychowawczą i socjalizacyjną dla 36 wychowanków.
Parafialna Świetlica socjoterapeutyczna w Radymnie	Pełni funkcję opiekuńczo-wychowawczą (40 dzieci).
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Placówka wspomagająca ucznia i rodziców w sytuacjach zagrożenia realizacji programu edukacyjnego oraz prowadząca działania profilaktyczne w tym zakresie.
Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Przemyskiej im. św. J. S. Pelczara Biskupa z siedzibą w Przemyśle Katolickie Centrum Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej w Krośnie	Organizator pieczy zastępczej

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław.

Tabela nr 8. Liczba dzieci z powiatu jarosławskiego skierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2007-2011.

lata	liczba dzieci
2007r.	8
2008r.	10
2009r	11
2010r.	5
2011r.	5

Zródło: opracowanie własne PCPR Jarosław

Powyższe zestawienie obrazuje liczbę wydanych skierowań na dzieci z powiatu jarosławskiego i umieszczeń w Domu Dziecka Nr 1 w Jarosławiu oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych w kraju. Przy czym występuje duży dynamizm sytuacji dziecka i część z umieszczonych dzieci może być już adoptowanych, przebywać w rodzinie zastępczej lub powróciło do domu rodzinnego.

Powyższe wartości są tak niskie z powodu przedsięwziętych środków zaradczych. Umieszczenie w placówce było ostatecznością, zawsze starano się wyczerpać wszelkie inne możliwości zabezpieczenia dziecku opieki.

3. Podstawy prawne programu

- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz.526, z późn. zm.)
- ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964r. Nr 9, poz.59, z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004r. w sprawie udzielenia pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie. (Dz. U. z 2005r. Nr 6 poz. 45 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005r. Nr 61, poz 543 z późn.zm.)
- Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020

- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie jarosławskim na lata 2007-2015 przyjęta Uchwałą Nr XIV/152/07 Rady Powiatu Jarosławskiego z dnia 6 grudnia 2007r.

- Powiatowy Program Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2011-2016 przyjęty Uchwałą Nr 55/2011 Zarządu Powiatu Jarosławskiego z dnia 9 maja 2011r.

4. Cele powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej

Cel główny

Objęcie wsparciem, opieką i wychowaniem dzieci z powiatu jarosławskiego pozbawionym opieki rodziców w formie pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe:

- 1) Realizacja ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- 2) Stworzenie warunków do rozwoju pieczy zastępczej w powiecie.
- 3) Poprzez pieczę zastępczą przygotowanie dzieci do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;oraz zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.
- 4) Ograniczanie instytucjonalnej pieczy zastępczej na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

5. Działania

Działanie 1) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;

Działanie 2) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;

Działanie 3) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;

Działanie 4) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;

Działanie 5) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

Działanie 6) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

- a) grup wsparcia,
- b) specjalistycznego poradnictwa;

Działanie 7) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych;

Działanie 8) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;

Działanie 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;

Działanie 10) prowadzenie rejestru danych osób:

- 1) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.;

Działanie 11) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;

Działanie 12) finansowanie:

- a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu;
- b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne;
- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;

Działanie 13) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

Działanie 14) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8 ustawy.

Działanie 15) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

Działanie 16) finansowanie przez powiat pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy tj. małoletniego cudzoziemca niewymienionego w ust. 1 pkt 2–4 ustawy, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Działanie 17) promocja rodzinnej pieczy zastępczej;

6. Realizator działań

Zgodnie z ustawą, w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej obowiązek ten spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Przy czym pieczę zastępczą organizuje powiat (art. 32 ust. 2 ustawy). Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190 ustawy.

W myśl art. 182 ustawy:

1. Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Do zakresu działania powiatowego centrum pomocy rodzinie należą wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów.
3. W indywidualnych sprawach z zakresu pieczy zastępczej, należących do właściwości powiatu, decyzje wydaje starosta, upoważniony przez niego kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie lub inni pracownicy powiatowego centrum pomocy rodzinie upoważnieni na wniosek kierownika.
4. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie współpracuje z sądem w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci, których rodzice zostali pozbawieni lub ograniczeni we władzy rodzicielskiej nad nimi.
5. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
6. Powiatowe programy wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej uchwalane są na podstawie zestawienia potrzeb, o którym mowa powyżej.

W powiecie jarosławskim, zarządzeniem Starosty, jako organizator pieczy zastępczej zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Do realizacji działań w PCPR został powołany Zespół do spraw pieczy zastępczej. Z uwagi na duży zakres prac w 2012r., zgodnie z art. 76 ust 3 oraz art. 190 ustawy, część zadań zlecono organizacji pozarządowej, na zasadach ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Organizator pieczy zastępczej realizuje swoje zadania we współpracy z:
- środowiskiem lokalnym;

- Sądami i ich organami pomocniczymi;
- Policją;
- instytucjami oświatowymi;
- podmiotami leczniczymi;
- kościołami i związkami wyznaniowymi;
- organizacjami społecznymi;

7. Wskaźniki osiągnięcia celów

Za pomocą analizy porównawczej wskaźniki mają przedstawić rozwój pieczy zastępczej w powiecie jarosławskim w latach które obejmuje niniejszy program.

1. Liczba rodzin zastępczych powiecie.
2. Liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną w pieczy zastępczej, rodzinnej i instytucjonalnej.
3. Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
4. Wykorzystywanie środków finansowych na realizację programu.
5. Wsparcie dla rodzin zastępczych merytoryczne i finansowe (formy, zakresy).
6. Zwiększenie liczby niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych.
7. Zmniejszenie liczby dzieci w wieku poniżej 10 roku życia przebywających w instytucjach pieczy zastępczej.
8. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodziny.
9. Zwiększenie usamodzielnienia osób opuszczającym system pieczy zastępczej.
10. Zwiększenie liczby dzieci wychodzących z systemu pieczy zastępczej pod opiekę rodzin biologicznych.

8. Monitoring programu

Będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych działań zebranych w formie rocznych Powiatowych Programów Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej (o którym mowa w art.182 ust 6 ustawy). W myśl niniejszego artykułu PCPR składa Zarządowi Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej i na tej podstawie Zarząd Powiatu uchwala Powiatowy Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej. Dodatkowym narzędziem monitoringu będzie stała obserwacja i nadzorowanie realizacji działań. W miarę zmian sytuacji reagowanie i dostosowywanie działań.

9. Ewaluacja programu

Przedmiotem ewaluacji będzie ocena skuteczności podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników, określająca stopień realizacji celów programu. Jako dodatkowe narzędzia ewaluacji programu będzie analiza corocznych Powiatowych Programów Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej oraz obserwacja. Zostanie dokonana po upływie okresu na który został sporządzony Program.

10. Źródła finansowania programu

1. Samorząd województwa.
2. Samorząd powiatu.
3. Samorządy gmin.
4. Administracja rządowa.
5. Organizacje pozarządowe.
6. Środki zewnętrzne.
7. Odpłatność rodziców biologicznych.
8. Inne.

11. Zasady realizacji działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

1. Pomocniczości;
2. Podmiotowości dziecka i rodziny;
3. Prawa dziecka do:
 - 1) wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
 - 2) powrotu do rodziny;
 - 3) utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
 - 4) stabilnego środowiska wychowawczego;
 - 5) kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
 - 6) pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
 - 7) ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
 - 8) informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
 - 9) ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
 - 10) poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
 - 11) dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

12. Limit rodzin zastępczych zawodowych

Tabela nr 9. Liczba dzieci z poszczególnych gmin i miast powiatu zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej.

l.p.	miasto/gmina	lata		
		2012	2013	2014
1.	gmina Chłopice	1	2	2
2.	gmina Jarosław	8	8	8
3.	gmina Laszki	2	2	1
4.	gmina Pawłosiów	0	2	2
5.	gmina Radymno	2	11	0
6.	gmina Rokietnica	0	0	0
7.	gmina Roźwienica	2	1	0
8.	gmina Wiązownica	0	0	0
9.	miasto i gmina Pruchnik	2	1	1
10.	miasto Jarosław	7	Brak danych	Brak danych
11.	miasto Radymno	2	2	2
razem		26	29	16

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław na podstawie informacji z miast i gmin powiatu

Tabela nr 10. Liczba zawodowych rodzin zastępczych w powiecie jarosławskim w latach 2008-2011

ROK	2008	2009	2010	2011
zawodowe rodziny zastępcze	1	1	2	3
różnica w stosunku do roku poprzedniego	1	0	1	2

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław

Limit nowo zakładanych rodzin zastępczych zawodowych na lata 2012—2014

Ustalony na podstawie danych szacunkowych z gmin i miast powiatu nt. dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej i średniej liczby zawodowych rodzin zastępczych założonych w powiecie jarosławskim w latach 2008-2011 limit nowo zakładanych rodzin zastępczych na lata 2012-2014 w powiecie jarosławskim ustala się następująco:

rok 2012 - 2

rok 2013 – 2 + 1 rodzinny dom dziecka

rok 2014 – 2

13. Planowany budżet

l.p.	Szacunkowy koszt i struktura finansowania	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
------	---	----------	----------	----------

	działań w ramach Programu, wg źródeł finansowania			
	ogółem	5.028.040,00 zł	5.530.844,00 zł	6.083.928,40 zł
	W tym:			
1.	Wynagrodzenia z pochodnymi dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących RDD	183.586,00 zł	201.944,60 zł	222.139,06 zł
2.	Wynagrodzenie pomocy domowej	36.000,00 zł	39.600,00 zł	43.560,00 zł
3.	Pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej	1.216.800,00 zł	1.338.480,00 zł	1.472.328,00 zł
4.	Dofinansowanie do wypoczynku dla dzieci w wieku od 6-18 lat	62.000,00 zł	68.200,00 zł	75.020,00 zł
5.	Jednorazowa pomoc z tytułu przyjęcia dzieci do rodziny zastępczej zawodowej	12.000,00 zł	13.200,00 zł	14.520,00 zł
6.	Pomoc dla osób usamodzielnianych zgodnie z Indywidualnym Programem Usamodzielnienia	281.000,00 zł	309.100,00 zł	340.010,00 zł
7.	Środki na utrzymanie lokalu mieszkalnego	81.000,00 zł	89.100,00 zł	98.010,00 zł
8.	Przeprowadzenie remontu dla zawodowych rodzin zastępczych	30.000,00 zł	33.000,00 zł	36.300,00 zł
9.	Szkolenia i specjalistyczne poradnictwo dla rodzin zastępczych - organizator	29.000,00 zł	31.900,00 zł	35.090,00 zł
10.	Koszty pośrednie związane z obsługą administracyjno-biurową rodzin zastępczych(w tym: wynagrodzenia z pochodnymi pracowników, media, materiały i wyposażenie)	30.000,00 zł	33.000,00 zł	36.300,00 zł
11.	Wydatki na utrzymanie dzieci z terenu powiatu jarosławskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów	443.960,00 zł	488.356,00 zł	537.191,60 zł

12.	Wydatki na utrzymanie dzieci z powiatu jarosławskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych w innych powiatach	277.193,00 zł	304.912,30 zł	335.403,53 zł
13.	Utrzymanie publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych	1.630.202,00 zł	1.793.222,20 zł	1.972.544,42 zł
14.	Usamodzielnienie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	111.520,00 zł	122.672,00 zł	134.939,20 zł
15.	Dotacje na utrzymanie dzieci z innych powiatów w naszym Domu Dziecka	603.779,00 zł	664.156,90 zł	730.572,59 zł